

مجموعه دستورالعمل و ابزارهای ارزشیابی
پایبندی به اصول حرفه ای کارآموزان بالینی
و کارورزان رشته پزشکی عمومی

مقدمه

مستندات قانونی موجود

۱. آیین نامه انضباطی دانشجویان مصوب سید و پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۷۴/۶/۱۴
۲. شیوه نامه اجرایی انضباطی دانشجویان مصوب وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۴/۴۳۳/م مورخ ۸۸/۴/۶
۳. آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور به شماره ۱۰۰/۸۵۰ مورخ ۹۱/۵/۲۶
۴. شیوه نامه اجرایی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان مصوب معاونان آموزشی و دانشجویی فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شماره ۶۰۰/۱۳۱۷ مورخ ۹۱/۱۰/۶
۵. مجموعه دستورالعمل و ابزارهای ارزشیابی پای بندی به اصول حرفه ای دستیاران- آبان ۱۳۹۴- ابلاغ شده توسط معاون آموزشی وزارت متبوع به شماره ۵۰۰/۸۸۱ مورخ ۹۴/۸/۲۵

پایبندی به اصول حرفه ای یکی از صلاحیت های اصلی است که فراگیران رشته پزشکی عمومی باید در طول دوره تحصیل کسب نمایند. کاستی در هریک از صلاحیت های ضروری دیگر نیز به نوعی نشان دهنده نقص در پایبندی به اصول حرفه ای است. این دستورالعمل به منظور شفاف نمودن نحوه ارزیابی و رسیدگی به عملکرد کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه تعهد به رفتار حرفه ای با هدف ارتقای عملکرد آنان در این حیطه با مشارکت فعال اعضای هیئت علمی گروه های آموزشی تهیه شده است. دستورالعمل شامل دو بخش است:

بخش اول: مربوط به نحوه ارزشیابی کمی کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه پایبندی به اصول حرفه ای در مدت حضور در هریک از گروه های آموزشی است. نمره حاصل از این ارزشیابی بخشی از نمره پایان دوره کارآموزان بالینی و کارورزان را در یک گروه آموزشی تشکیل می دهد.

بخش دوم: صرفاً "مربوط به نحوه رسیدگی به گزارش های موردی است که ممکن است در مورد عملکرد هریک از کارآموزان بالینی و کارورزان در مراکز آموزشی درمانی از منابع گوناگون به مراجع ذیصلاح ارسال گردد.

سطوح رسیدگی به نحوه پایبندی به اصول حرفه‌ای و صدور احکام

ماده ۱- ارزشیابی عملکرد کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه پای بندی به اصول حرفه ای و رسیدگی به گزارش‌های ارسالی در زمینه رفتار حرفه‌ای ایشان (رفتار حرفه ای نمونه و بسیار بالاتر از حد انتظار، لغزش در رفتار حرفه ای)، برحسب مورد در یکی از ۴ سطح زیر صورت می‌گیرد:

سطح اول: گروه آموزشی

سطح دوم: دانشکده پزشکی

سطح سوم: شوراهای انضباطی (بدوی و تجدید نظر) دانشگاه

سطح چهارم: شورای مرکزی انضباطی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

❖ ترکیب و شرح وظایف اعضای سطوح اول و دوم رسیدگی به نحوه پایبندی کارآموزان بالینی و

کارورزان به اصول حرفه‌ای

الف- در سطح گروه آموزشی:

شورای آموزشی گروه وظیفه رسیدگی به گزارش‌های ارسالی به گروه در زمینه رفتار حرفه ای کارآموزان بالینی و کارورزان را برعهده دارد. همچنین بررسی پرونده و تصمیم‌گیری در مورد کارآموزان بالینی یا کارورزانی که در پایان دوره خود در گروه آموزشی موفق به کسب حداقل نمره نهایی ۱۲ از ۲۰ (۶۰ درصد نمره نهایی) در حیطه پای بندی به اصول حرفه ای نشده باشند برعهده این شورا قرار دارد.

حضور مدیر گروه به عنوان رئیس شورا و یا معاون وی و مسئول آموزشی مربوطه در جلسه شورا الزامی است.

ب- در سطح دانشکده پزشکی:

کمیته رسیدگی به نحوه پایبندی به اصول حرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان در سطح دانشکده پزشکی با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌گردد:

- رئیس دانشکده پزشکی (رئیس کمیته)
- معاون آموزشی یا آموزش پزشکی عمومی دانشکده پزشکی (دبیر کمیته)
- نماینده معاون آموزشی دانشگاه
- معاون دانشجویی- فرهنگی یا یکی دیگر از معاونین دانشکده پزشکی (به انتخاب رئیس دانشکده پزشکی)

- مدیر گروه مربوطه (عضو مدعو)
- معاون آموزشی بیمارستان مربوطه (عضو مدعو)
- رئیس بیمارستان یا رئیس بخش مربوطه (عضو مدعو)

شرح وظایف این کمیته عبارتند از:

- رسیدگی به اعتراض کارآموز بالینی یا کارورز در مورد نمره نهایی کسب شده در حیطه پای بندی به اصول حرفه‌ای در پایان دوره وی در هریک از گروه های آموزشی (عدم کسب حداقل نمره ۱۲ از ۲۰) (موضوع ماده ۵ دستورالعمل).
- بررسی پرونده کارآموزان بالینی و کارورزان رشته پزشکی عمومی که در هر دوره ۶ ماهه (نیمسال تحصیلی) حداقل در دو گروه آموزشی حداقل نمره نهایی ۱۲ از ۲۰ را در حیطه پایبندی به اصول حرفه ای کسب نکرده باشند (موضوع ماده ۷ دستورالعمل).
- رسیدگی به درخواست کتبی و محرمانه مدیران هریک از گروه های آموزشی در مورد اعمال بند ۴ تنبیهات (موضوع بند ۳-۱۰ دستورالعمل) برای کارآموز بالینی یا کارورزی که دوره آموزشی خود را در آن گروه می گذراند و دچار لغزش در رفتار حرفه ای مطابق با "چک لیست نحوه رسیدگی به مصادیق عملکرد کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه رفتار حرفه ای" این دستورالعمل شده است.
- رسیدگی به موارد ارجاعی از طرف رییس یا معاون آموزشی مراکز آموزشی درمانی در زمینه لغزش در رفتار حرفه ای کارآموزان بالینی و کارورزان (موضوع بند ج-۲-۱۰ دستورالعمل).
- رسیدگی به موارد "خطاهای فاحش در پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به رفتار حرفه‌ای که لازم است به شورای انضباطی دانشگاه ارجاع گردند"، هم زمان با ارجاع موضوع به شورای مذکور (موضوع تبصره ۳ بند د-۲-۱۰ دستورالعمل).
- رسیدگی به گزارش های مربوط به عملکرد کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه پایبندی به اصول حرفه‌ای که با توجه به ماهیت موضوع به طور مستقیم به دانشکده ارسال شده است.

بخش اول - ارزشیابی پایبندی به اصول حرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان

ماده ۲- در شروع هر سال تحصیلی لازم است جلسات آموزشی و کارگاه‌های لازم جهت آشنایی کارآموزان بالینی و کارورزان رشته پزشکی عمومی به اصول و مصادیق پای بندی به اصول حرفه‌ای و موارد لغزش در پای بندی به اصول حرفه‌ای و نحوه ارزیابی آنان در این حیطه و آیین‌نامه‌های مربوطه توسط EDC و یا دانشکده پزشکی برگزار گردد.

۲-۱- بدیهی است لازم است جهت آشنایی اعضای محترم هیئت‌علمی در این خصوص در هر دانشگاه به نحو مقتضی اقدام لازم به عمل آید.

ماده ۳- ارزیابی کارآموزان بالینی و کارورزان رشته پزشکی عمومی در حیطه پای بندی به اصول حرفه‌ای توسط پرسشنامه ارزشیابی رفتار حرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان رشته پزشکی عمومی که تمامی حیطه‌های پای بندی ایشان به رفتار حرفه‌ای را می‌سنجد صورت می‌گیرد. این پرسشنامه به صورت بخش مجزا در فرم نمره دهی پایان دوره چرخشی ایشان در هر بخش از یک گروه آموزشی (۱۵ روزه، یک ماهه و برحسب برنامه گروه آموزشی مربوطه) درج شده است و توسط عضو هیئت‌علمی که کارآموز بالینی و کارورز رشته پزشکی عمومی زیر نظر وی آموزش می‌بیند تکمیل می‌شود. هر نوبت ارزیابی در این حیطه بر مبنای ۲۰ نمره از ۶۰ نمره پایان آن دوره چرخشی محاسبه می‌گردد. فرم‌های نمره دهی در سابقه آموزشی ایشان در گروه به‌صورت محرمانه جهت بهره‌برداری و ارزیابی دوره سپری شده در آن گروه آموزشی نگهداری می‌شود.

۳-۱- لازم است فرم نمره دهی کارآموزان بالینی و کارورزان رشته پزشکی عمومی در پایان دوره چرخشی ایشان در هر بخش از یک گروه آموزشی (۱۵ روزه، یک ماهه و برحسب برنامه گروه آموزشی مربوطه) در هر دانشکده پزشکی به صورت استاندارد تهیه شود.

۳-۲- لازم است عضو هیئت‌علمی مربوطه در زمان تکمیل فرم نمره دهی مذکور از دستیار بخش که کارآموز بالینی و یا کارورز زیر نظر وی فعالیت آموزشی و درمانی خود را به انجام رسانده است، کسب نظر نماید. پیشنهاد می‌شود تکمیل فرم در جلسه‌ای با حضور عضو هیئت‌علمی و دستیار مربوطه صورت گیرد.

ماده ۴- نحوه تاثیر نمره مربوط به حیطة پایبندی به اصول حرفه‌ای در نتیجه ارزیابی کارآموزان

بالینی و کارورزان

۴-۱- در پایان دوره چرخشی کارآموزان بالینی و کارورزان در هر بخش از یک گروه آموزشی (۱۵ روزه،

یک ماهه و برحسب برنامه گروه آموزشی مربوطه): نمره کسب شده در حیطة پای بندی به اصول حرفه‌ای به میزان یک سوم نمره مربوط به آن دوره چرخشی تاثیر گذار خواهد بود. در صورتی که کارآموز بالینی یا کارورز در کل موفق به کسب نمره ۱۲ از ۲۰ (که بر اساس بارم بندی فرم نمره دهی پایان دوره چرخشی در گروه‌های آموزشی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان معادل نمره ۳۶ از ۶۰ می باشد) در پایان دوره چرخشی مذکور نگردد، وفق مقررات آموزشی مربوطه در مورد وی تصمیم گیری خواهد شد.

۴-۲- در پایان دوره کارآموزان بالینی یا کارورزان در یک گروه آموزشی: نمرات کسب شده در حیطة

پای بندی به اصول حرفه‌ای در پایان دوره چرخشی هریک از کارآموزان بالینی و کارورزان در هر بخش از یک گروه آموزشی (۱۵ روزه، یک ماهه و برحسب برنامه گروه آموزشی مربوطه) در فرم جمع‌بندی ارزشیابی رفتار حرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان رشته پزشکی عمومی درج شده و میانگین آن به صورت مجزا در پایان دوره کارآموز بالینی یا کارورز در گروه آموزشی مربوطه محاسبه می گردد. در صورتی که بر اساس رسیدگی به گزارش های موردی ارسالی از منابع گوناگون در زمان حضور کارآموز بالینی یا کارورز در آن گروه آموزشی (مطابق بخش دوم این دستورالعمل) نمرات مثبت یا منفی به وی اختصاص یافته باشد، نمرات مذکور به طور مستقیم در میانگین نمره کسب شده فوق الذکر اعمال شده و به این ترتیب نمره نهایی کارآموز بالینی یا کارورز در حیطة پای بندی به اصول حرفه‌ای در پایان دوره وی در گروه آموزشی بر مبنای ۲۰ به دست می آید. مسئولیت این امر بر عهده مدیر گروه آموزشی مربوطه و در صورت تفویض اختیار بر عهده مسئول آموزشی کارآموزان بالینی و کارورزان در آن گروه آموزشی می باشد. نمره حاصله از فرم جمع‌بندی با میانگین نمرات به دست آمده در حیطة دانش، مهارت و ارتباطات بین فردی در پایان دوره‌های چرخشی مذکور جمع می‌شود. در این مرحله نیز نمره نهایی کسب شده در حیطة پای بندی به اصول حرفه‌ای به میزان یک سوم نمره پایان دوره در آن گروه آموزشی تاثیر گذار خواهد بود. در صورتی که کارآموز بالینی یا کارورز در کل موفق به کسب نمره ۱۲ از ۲۰ در پایان دوره خود در گروه آموزشی مذکور نشود، دوره وی وفق مقررات آموزشی تکرار می گردد.

۴-۳- ارزش‌گذاری جداگانه نمره کسب شده در حیطة پایبندی به اصول حرفه‌ای در پایان دوره در یک

گروه آموزشی: در صورتی که کارآموز بالینی یا کارورز بر اساس فرم جمع‌بندی ارزشیابی رفتار حرفه‌ای کارآموزان بالینی و

کارورزان رشته پزشکی عمومی موفق به کسب حداقل نمره نهایی ۱۲ از ۲۰ در این حیطة نشده باشد، موضوع در جلسه شورای آموزشی گروه مطرح می گردد. از کارآموز بالینی یا کارورز مربوطه برای شرکت در جلسه و ارائه توضیحات و دفاعیات خود دعوت به عمل می آید. پس از شنیدن دفاعیات و بررسی مستندات موجود در زمینه رفتار حرفه ای وی در گروه آموزشی (فرم های نمره دهی و گزارش های ارسالی از منابع گوناگون) در صورت تایید نمره نهایی مذکور، فرم جمع بندی ارزشیابی رفتار حرفه ای که در دو نسخه تنظیم و تکمیل شده است (نسخه مربوط به گروه آموزشی و نسخه مربوط به دانشکده) به رؤیت و امضا کارآموز بالینی یا کارورز رسانده می شود. نسخه مربوط به گروه آموزشی و کپی تمامی مستندات موجود در دفتر گروه بایگانی می گردد و نسخه مربوط به دانشکده همراه با اصل مستندات طی مکاتبه رسمی محرمانه برای رییس دانشکده پزشکی و یا معاون آموزشی دانشکده ارسال می گردد.

تبصره- به منظور پرهیز از تخصیص بازتاب عملکردهای منفی احتمالی هر کارآموز بالینی یا کارورز در نمره ارزیابی وی در چند نوبت، لازم است مدیر گروه آموزشی مربوطه و در صورت تفویض اختیار مسئول آموزشی کارآموزان بالینی و کارورزان در آن گروه آموزشی به هریک از گزارش های ارسالی در مورد عملکرد ایشان در اسرع وقت رسیدگی نموده و بازخورد مناسب همراه با برنامه عملیاتی برای بهبود عملکرد را به کارآموز بالینی یا کارورز ارائه کند و در صورت اصلاح عملکرد وی پس از آن، از در نظر گرفتن نمره منفی دوباره به آن حیطة از رفتار حرفه ای خودداری نماید. بدیهی است در صورت تکرار آن لغزش لازم است مورد به طور ویژه مد نظر قرار گیرد.

ماده ۵- کارآموز بالینی یا کارورز در صورت اعتراض به نمره نهایی مذکور می تواند حداکثر ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ نمره توسط گروه آموزشی مربوطه مراتب را به دانشکده به صورت مکتوب اعلام نماید. کمیته رسیدگی به پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه ای در سطح دانشکده پزشکی مجدداً پرونده وی را مورد رسیدگی قرار می دهد. در صورت لزوم در این مرحله نیز از کارآموز بالینی یا کارورز برای شرکت در جلسه کمیته و ارائه توضیحات و دفاعیات خود دعوت به عمل می آید. کمیته مذکور مرجع نهایی تصمیم گیری در این زمینه خواهد بود.

ماده ۶- کارآموز بالینی یا کارورزی که موفق به کسب حداقل نمره نهایی ۱۲ از ۲۰ در حیطة پایبندی به اصول حرفه ای در یک گروه آموزشی نشده باشد، توسط رییس دانشکده برای دریافت خدمات مشاوره ای لازم به مرکز مشاوره دانشجویان دانشگاه معرفی می گردد. کارآموز بالینی یا کارورز موظف است ظرف مدت ۲ هفته از تاریخ معرفی، به مرکز مذکور مراجعه نماید. مرکز مشاوره باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ مراجعه کارآموز بالینی یا کارورز نظر خود را در مورد وضعیت وی، امکان حضور یا عدم حضور در برنامه های آموزشی همراه با خدمات مشاوره ای مورد نیاز به صورت کتبی و محرمانه به رییس دانشکده پزشکی اعلام نماید. در صورت استنکاف کارآموز بالینی یا کارورز از مراجعه به مرکز مذکور، وی برای ارائه توضیح در

مورد علت عدم مراجعه به کمیته رسیدگی به پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه ای در سطح دانشکده فراخوانده می‌شود. در صورت قانع‌کننده بودن توضیحات، فرصت ۲ هفته دیگری برای مراجعه به مرکز مشاوره به وی داده می‌شود. در غیر این صورت و یا در صورت خودداری دوباره از مراجعه، پرونده وی برای رسیدگی به شورای انضباطی بدوی دانشگاه ارسال خواهد شد.

ماده ۷- فهرست اسامی کارآموزان بالینی و کارورزان رشته پزشکی عمومی که در هر دوره ۶ ماهه (نیمسال تحصیلی) حداقل در دو گروه آموزشی حداقل نمره نهایی ۱۲ از ۲۰ را در حیطه پایبندی به اصول حرفه ای کسب نکرده باشند توسط معاونت آموزشی یا آموزش پزشکی عمومی دانشکده تهیه شده و برای بررسی مجدد در کمیته رسیدگی به پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه ای در سطح دانشکده پزشکی در اختیار رییس دانشکده قرار می‌گیرد. کلیه سوابق مربوط به این گروه از کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه پایبندی به اصول حرفه‌ای در این بررسی مطرح می‌گردد و در صورت لزوم از ایشان برای شرکت در جلسه و ارائه توضیحات و دفاعیات دعوت به عمل می‌آید. در صورت تایید موارد، تعهد کتبی همراه با درج در پرونده از کارآموز بالینی یا کارورز گرفته می‌شود، ضمن این‌که وی تا این مرحله حداقل ۲ بار از مرکز مشاوره دانشجویان دانشگاه مشاوره دریافت کرده است. در صورت عدم کسب حداقل نمره نهایی ۱۲ از ۲۰ در حیطه پایبندی به اصول حرفه ای در حداقل یک دوره دیگر در یک گروه آموزشی، کارآموز بالینی یا کارورز برای اخذ تصمیم لازم به شورای انضباطی بدوی دانشگاه معرفی می‌گردد.

بخش دوم- رسیدگی به گزارش‌های ارسالی در مورد عملکرد کارآموزان بالینی و

کارورزان در حیطه پایبندی به اصول حرفه‌ای

ماده ۸- تشویق کارآموزان بالینی و کارورزان نمونه

۸-۱- به منظور تقدیر و معرفی الگوهای مناسب کارآموزان بالینی و کارورزان پزشکی، افزایش پایبندی به «اصول و

مسئولیت‌های حرفه‌ای» و ارج نهادن به استعداد‌های برتر علمی و فرهنگی در بین کارآموزان بالینی و کارورزان، همه‌ساله از بین آنان تعدادی در حیطه‌های زیر انتخاب و مورد تشویق قرار می‌گیرند:

- ۱- بعد علمی: شامل فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی
 - ۲- بعد فرهنگی: شامل فعالیت‌های قرآنی، اجتماعی، ورزشی، هنری و ادبی
 - ۳- بعد رعایت شئون پزشکی و منش حرفه‌ای: شامل پایبندی به اصول، وظایف و مسئولیت‌های حرفه‌ای (ویژگی‌هایی همچون: پی‌گیری مستمر و همراه با حساسیت فوق‌العاده امور تشخیصی و درمانی بیماران، کمک به سایر همکاران بیش از برنامه موظف و حتی خارج از ساعات کشیک)
- تبصره ۱- دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب، معرفی و تشویق کارآموزان بالینی و کارورزان نمونه دانشکده‌های پزشکی توسط هر دانشکده تدوین، ابلاغ و اجرا خواهد شد.

۸-۲- کارآموزان بالینی و کارورزانی که در انجام وظایف خود به نحو قابل توجهی کوشش کنند برحسب مورد به شرح زیر مورد تشویق قرار خواهند گرفت:

- ۱- اعطای تقدیرنامه از سوی مدیر گروه به پیشنهاد رئیس بخش
 - ۲- اعطای تقدیرنامه از سوی رئیس دانشکده به پیشنهاد رئیس بخش و تأیید مدیر گروه
 - ۳- اعطای تقدیرنامه از سوی رئیس دانشگاه به پیشنهاد رئیس دانشکده
- ۸-۳- به تقدیرهای داده شده به کارآموزان بالینی و کارورزان و یا به عملکرد شاخص آنان به تشخیص شورای آموزشی گروه مربوطه و یا کمیته رسیدگی به پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه‌ای در سطح دانشکده پزشکی از ۰/۵ تا ۱/۵ نمره مثبت تعلق می‌گیرد که قابل محاسبه در ۲۰ نمره مربوط به ارزیابی پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به رفتار حرفه‌ای در همان گروهی است که دانشجو دوره آموزشی خود را در آن می‌گذراند.

تبصره ۲- تقدیرها و تشویق‌های داده‌شده نمی‌توانند نمرات منفی اختصاص داده‌شده به موارد خطاهای فاحش در پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به رفتار حرفه‌ای (موارد ارجاع شده به شورای انضباطی دانشگاه، موضوع ماده ۱۰ دستورالعمل) را جبران نمایند.

ماده ۹- نحوه تشکیل جلسات رسیدگی به گزارشات در سطوح اول و دوم رسیدگی به نحوه پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه‌ای

۹-۱- در سطح گروه آموزشی: گزارش‌های ارسالی در زمینه رفتار حرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان در

جلسات شورا که در مقاطع زمانی مشخص تشکیل می‌شود، مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. جلسه با حضور مدیر گروه به عنوان رییس شورا و یا معاون وی و مسئول آموزشی مربوطه و در مجموع حداقل دو سوم اعضای شورا رسمیت می‌یابد و احکام صادر شده با رای موافق به تعداد نیمی از کل اعضای شورای آموزشی گروه قابل اجراست. در صورت ضرورت تشکیل جلسه فوق العاده به دلیل محدودیت زمان یا حساسیت موضوع گزارش شده، به پیشنهاد مدیر گروه یا مسئول آموزشی مربوطه در گروه این جلسه برگزار می‌گردد. در جلسات شورا با حضور کارآموز بالینی یا کارورز مربوطه مورد یا موارد گزارش شده به‌طور دقیق به اطلاع وی رسانده می‌شود. (در صورت صلاحدید اعضای شورا ممکن است از ذکر نام فرد گزارش دهنده خودداری شود). اعضای شورا پس از شنیدن توضیحات دانشجو و بررسی مدارک موجود در پرونده یا در همان جلسه صدور حکم می‌کنند و یا تقاضای بررسی مجدد موارد مطرح شده را جهت روشن شدن موضوع می‌کنند. اعضا علاوه بر تصمیم‌گیری و صدور حکم در مورد رفتار گزارش شده پیشنهادهاتی را برای اصلاح عملکرد کارآموز بالینی یا کارورز بر اساس نوع خطا به وی ارائه می‌کنند. مشروح فرایند رسیدگی به گزارش ارسالی شامل موضوع گزارش شده، دفاعیات کارآموز بالینی یا کارورز، نمره منفی اختصاص یافته، سایر تنبیهات در نظر گرفته شده و نیز پیشنهادات ارائه شده برای اصلاح عملکرد وی به صورت بند مجزا در صورت جلسه شورای آموزشی گروه درج می‌شود و صورت جلسه توسط اعضای شورا امضا می‌گردد.

تبصره ۱- در صورتی که تعدادی از کارآموزان بالینی یا کارورزان در یک گروه آموزشی عمده دوره آموزشی خود را در

بخش‌های مستقل از بدنه اصلی گروه (خارج از مرکز آموزشی درمانی محل استقرار مدیریت گروه) می‌گذرانند، مدیر گروه می‌تواند اختیارات شورای آموزشی گروه در زمینه رسیدگی به گزارش‌های ارسالی در مورد رفتار حرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان را به کمیته‌ای متشکل از مسئول آموزشی مربوطه گروه، رئیس بخش مربوطه به نمایندگی از طرف مدیر گروه و دو نفر از اعضای هیئت‌علمی گروه مستقر در آن بخش به انتخاب شورای گروه واگذار نماید.

تبصره ۲- در صورت عدم حضور کارآموز بالینی یا کارورز در جلسه شورا علیرغم اطلاع قبلی، رسیدگی به گزارش و تصمیم گیری در مورد آن در غیاب وی انجام می شود.

تبصره ۳- با توجه به زمان محدود حضور کارآموزان بالینی و کارورزان در یک گروه آموزشی و لزوم تصمیم گیری سریع در مورد بسیاری از گزارش های ارسالی، با تفویض اختیار شورای آموزشی گروه به مدیر گروه و یا مسئول آموزشی مربوطه به نمایندگی از وی، ایشان می توانند بدون تشکیل جلسه شورا در مورد اختصاص نمره منفی برحسب نوع لغزش، در نظر گرفتن کشیک اضافه و احضار کارآموز بالینی یا کارورز و توجیه شفاهی وی بر اساس ماده ۱۰ دستورالعمل تصمیم گیری نمایند. تصمیم گیری در مورد پیشنهاد اعمال سایر تنبیهات مندرج در ماده ۱۰ که در حیطه اختیارات دانشکده قرار دارد، تنها با طرح موضوع گزارش در شورای آموزشی و توسط اعضای شورا امکان پذیر است.

تبصره ۴- با توجه به مدت زمان محدود حضور کارآموزان بالینی و کارورزان در یک گروه آموزشی و نیز فرصت محدود ارسال نمرات پایان دوره آنان به دانشکده از طرف گروه های آموزشی، گزارش هایی که حداکثر تا یک هفته بعد از پایان دوره کارآموز بالینی یا کارورز در یک گروه آموزشی به گروه ارسال می گردد، در آن گروه قابل رسیدگی خواهند بود. در صورت مهم و حساس بودن گزارش هایی که بعد از این تاریخ به گروه ارسال می شود، مدیر گروه موضوع را برای رسیدگی به صورت مکتوب و محرمانه به رییس دانشکده منعکس می نماید.

تبصره ۵- در صورت اعتراض کارآموز بالینی یا کارورز به تصمیم گرفته شده توسط مدیر گروه و یا مسئول آموزشی مربوطه، وی می تواند به صورت مکتوب از مدیر گروه تقاضای رسیدگی به موضوع را در شورای آموزشی مطرح نماید.

۲-۹- در سطح دانشکده پزشکی: کمیته رسیدگی به پابندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه ای در سطح دانشکده مطابق با شرح وظایف مندرج در ماده ۱ دستورالعمل انجام وظیفه می کند. جلسه با حضور رییس و دبیر کمیته و حداقل ۳ نفر دیگر از اعضای کمیته رسمیت می یابد و احکام صادر شده با ۴ رای موافق قابل اجراست.

تبصره ۶- جلسات کمیته دانشکده باید دارای صورت جلسه بوده و صورت جلسات به امضای اعضای حاضر در جلسه برسد و سپس در بایگانی کمیته ثبت و ضبط گردد.

تبصره ۷- کمیته دانشکده باید در موارد ضروری از جمله تخلفات اخلاقی، با دعوت از مسئولان مرکز مشاوره دانشگاه ضمن بهره مندی از نظرات مشورتی آن مرکز، کلیه حساسیت های لازم در زمینه روحيات فردی و مسائل خانوادگی و اجتماعی را معمول داشته و تبعات مختلف احکام صادره را مدنظر قرار دهد.

ماده ۱۰- نحوه رسیدگی به رفتارهای غیر حرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان

۱-۱- نوع رفتارهای غیر حرفه‌ای

رفتارهای غیر حرفه‌ای در تمامی جنبه‌های فعالیت فرد به‌عنوان پزشک قابل رخ دادن است، از قبیل مراقبت پزشکی از بیمار، روابط با همکاران پزشک و سایر متخصصان حوزه سلامت، فعالیت در جهت ارتقای سلامت آحاد جامعه- هم در محیط آموزشی و مراکز آموزشی درمانی و هم در جامعه در سطوح محلی، استانی و ملی- و ... از این رو لازم است تمامی این جنبه‌های رفتاری در ارزیابی کارآموزان بالینی و کارورزان مدنظر قرار گیرند.

۱۰-۲- تنبیهات

الف- ۱۰-۲- در صورتی که کارآموزان بالینی و کارورزان در انجام وظایف محوله کوتاهی کنند و یا به اعمالی مغایر

با قداست پزشکی مبادرت ورزند با توجه به اهمیت موضوع تنبیهاتی در مورد آنان اعمال می‌شود. رسیدگی به رفتارهای غیر حرفه‌ای و تصمیم‌گیری در مورد آن‌ها از اولین سطح رسیدگی (شورای آموزشی گروه) آغاز می‌شود.

تبصره ۱- عدم رعایت ضوابط و مقررات مربوط به کارآموزان بالینی و کارورزان در امور پزشکی را لغزش در پایبندی

به اصول حرفه‌ای (رفتار غیر حرفه‌ای) می‌نامند. در صورت عدم رعایت عمدی، رفتارهای غیر حرفه‌ای مربوطه (تقصیر) و چنانچه غیر عمدی باشد (قصور) نامیده می‌شود.

تبصره ۲- رفتارهای غیر حرفه‌ای که در قسمت "چک لیست نحوه رسیدگی به مصادیق عملکرد کارآموزان بالینی و

کارورزان در حیطه رفتار حرفه‌ای " این دستورالعمل تحت عنوان "لغزش در رفتار حرفه‌ای" ذکر شده‌اند، بسته به این که در شرایط ویژه و پراسترس رخ داده باشند یا نباشند و یا این که منجر به آسیب به بیمار بشوند یا نشوند و نیز این که آیا رفتار غیر حرفه‌ای رخ داده بخشی از الگوی رفتاری فرد است یا برای یک‌بار اتفاق افتاده است، مشمول تشدید یا تخفیف مجازات خواهند شد. بدیهی است شدت و درجه خطای صورت گرفته در شدت تنبیه مؤثر خواهد بود.

ب- ۱۰-۲- رسیدگی به رفتارهای غیر حرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان بر اساس گزارش اساتید گروه آموزشی

مربوطه و یا اساتید سایر گروه‌ها، گزارش دستیار ارشد و یا سایر دستیاران، گزارش سایر فراگیران، گزارش معاون آموزشی بیمارستان، گزارش‌های پرسنل پرستاری و پیراپزشکی، گزارش‌های بیماران و یا همراهان بیمار و سایر گزارش‌های رسیده است.

ب-۲-۱۰- گزارش‌ها بایستی مستند، شفاف و شامل مشخصات فرد گزارش دهنده، فردی که در مورد او

گزارش داده‌شده و مورد گزارش با ذکر دقیق تاریخ وقوع رفتار غیرحرفه‌ای باشد. در مورد گزارش‌های ارسال‌شده به گروه، مدیر گروه یا مسئول آموزشی مربوطه گروه آن‌ها را جمع‌آوری کرده و به‌صورت محرمانه در پرونده دانشجوی ثبت و بایگانی می‌نماید. بدیهی است گزارش‌هایی که فاقد مشخصات فوق باشند قابلیت پیگیری قانونی را ندارند.

ج-۲-۱۰- در صورتی که گزارشات در مورد لغزش کارآموزان بالینی و کارورزان برای رییس و یا معاون آموزشی

مرکز آموزشی درمانی مربوطه ارسال گردد، رییس یا معاون آموزشی مرکز موضوع را برای رسیدگی به صورت مکتوب و محرمانه به مدیر گروه آموزشی که کارآموز بالینی یا کارورز دوره آموزشی خود را در آن سپری می‌کند ارجاع می‌دهد. مدیر گروه موظف است ظرف مدت حداکثر ۲ هفته از زمان دریافت گزارش به آن رسیدگی کرده و نتیجه را به رییس یا معاون آموزشی مرکز منعکس نماید. در صورت عدم رسیدگی به موضوع در مهلت مقرر و یا عدم رضایت رییس یا معاون آموزشی مرکز از تصمیمات اخذ شده در گروه آموزشی، موضوع به صورت کتبی و محرمانه جهت رسیدگی به رییس دانشکده پزشکی منعکس می‌گردد. در مواردی که خطای گزارش شده در حوزه همکاری‌های بین بخشی و یا مربوط به مقررات حاکم بر سیستم آموزشی درمانی باشد، موضوع به صورت کتبی و محرمانه جهت بررسی در کمیته رسیدگی به نحوه پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه‌ای در سطح دانشکده پزشکی به رییس دانشکده اعلام می‌شود.

د-۲-۱۰- در خصوص مواردی از رفتارهای غیرحرفه‌ای که در قسمت "چک لیست نحوه رسیدگی به مصادیق

عملکرد کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه رفتار حرفه‌ای" این دستورالعمل تحت عنوان "موارد خطاهای فاحش در پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به رفتار حرفه‌ای که لازم است به شورای انضباطی دانشگاه ارجاع گردند" آورده شده‌اند، به‌خصوص مواردی از قبیل حمله فیزیکی، اعمال منافی عفت و یا آسیب رساندن عمدی و بی‌منطق به بیماران یا خانواده‌ها و ...، رسیدگی به موضوع از دومین سطح رسیدگی (کمیته رسیدگی به نحوه پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه‌ای در سطح دانشکده پزشکی) شروع می‌گردد. مدیر گروه آموزشی و رییس یا معاون آموزشی مرکز آموزشی-درمانی که کارآموز بالینی یا کارورز در زمان انجام خطا دوره آموزشی خود را در آن می‌گذراند موظف به جمع‌آوری اطلاعات دقیق، تهیه مستندات محکم و جمع‌بندی در اسرع وقت و ارائه آن ظرف مدت یک هفته از دریافت گزارش اولیه به دانشکده پزشکی، به‌عنوان اولین سطح ارجاع دارای صلاحیت رسیدگی به این قبیل موضوعات هستند. دانشکده موظف است با تشکیل کمیته رسیدگی به پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به رفتار حرفه‌ای ظرف مدت ۲ هفته در حدود اختیارات این کمیته نسبت به گزارش دریافتی تصمیم‌گیری و اعلام رأی نماید و در همین حین موضوع را سریعاً "به‌طور جداگانه جهت رسیدگی به شورای انضباطی دانشگاه ارجاع نماید. رییس دانشکده حسب مورد می‌تواند از رییس دانشگاه درخواست کند تا بر اساس تبصره ۲

بند ۵- ب ماده ۷ آیین نامه انضباطی دانشجویان از ورود کارآموز بالینی یا کارورز به بخش تا زمان رسیدگی به پرونده در شورای انضباطی دانشگاه جلوگیری نماید.

۳-۱۰- نوع تنبیهات:

بروز رفتارهای غیرحرفه‌ای از طرف کارآموزان بالینی و کارورزان با در نظر گرفتن تبصره‌های ۱ و ۲ مستوجب تنبیهاتی به شرح زیر خواهد بود:

۱- تخصیص نمره منفی بر اساس نوع رفتار غیرحرفه‌ای مطابق با چک لیست نحوه رسیدگی به مصادیق

رفتارهای غیرحرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان

- ۲- احضار دانشجو و توجیه شفاهی
- ۳- تخصیص کسب اضافه (به میزان یک تا سه کسب)
- ۴- اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار خطا و درج در پرونده
- ۵- بندهای ۱ تا ۱۲ قسمت "الف" ماده ۲ شیوه نامه اجرایی انضباطی دانشجویان (بخش ۲- تخلفات و تنبیهات) مصوب ۸۸/۴/۶
- ۶- بندهای ۱۳ تا ۲۰ قسمت "ب" ماده ۲ شیوه نامه اجرایی انضباطی دانشجویان (بخش ۲- تخلفات و تنبیهات) مصوب ۸۸/۴/۶
- تبصره ۱-** اعمال هر یک از موارد تنبیهات از بند ۱ تا ۳ در حیطه اختیارات گروه آموزشی مربوطه، بند ۱ تا ۴ در حیطه اختیارات دانشکده پزشکی، بند ۵ در حیطه اختیارات شورای انضباطی دانشگاه علوم پزشکی و بندهای ۵ و ۶ در حیطه اختیارات شورای مرکزی انضباطی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.
- تبصره ۲-** بر اساس تعلیمات اسلامی و اصول قانونی امنیت و مصونیت شهروندان و منع تجسس (اصول ۲۲ و ۲۵ قانون اساسی)، مراجع ذیصلاح رسیدگی به نحوه پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه‌ای و کارکنان دبیرخانه‌های مربوطه، مجاز به تجسس در زندگی خصوصی افراد نبوده و موظفند کلیه اطلاعات مربوط به لغزش آنان را محرمانه تلقی نموده و از افشای آن (به جز برای همسر و والدین با رعایت مصالح دانشجو و مراجع قانونی ذیصلاح) خودداری نمایند. در صورت تخلف هر یک از اعضا یا کارکنان، موضوع از طریق مراجع قانونی مربوطه در دانشگاه یا وزارت متبوع قابل پیگیری است.

تبصره ۳- مراجع ذی صلاح رسیدگی به نحوه پایبندی کارآموزان بالینی و کارورزان به اصول حرفه‌ای لازم است قبل از صدور حکم، به صورت کتبی یا حضوری دفاعیه دانشجوی را اخذ نمایند. در صورتی که کارآموز بالینی یا کارورز در مهلت تعیین شده (حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ دومین ابلاغ رسمی به وی) برای توضیح و دفاع حضوری یا ارائه دفاعیه کتبی اقدام ننماید، مراجع مذکور نسبت به صدور رای اقدام خواهند نمود.

تبصره ۱-۳- مهلت حضور دانشجو در جلسه شورای آموزشی گروه مربوطه برای توضیح و دفاع حضوری تابع مقررات داخلی گروه و زمان تشکیل جلسه شورا می‌باشد.

تبصره ۴- اعمال هریک از تنبیهات مندرج در این ماده لازم است به صورت شفاف (با ذکر مورد برای دانشجوی مربوطه) صورت گرفته و جهت سازنده بودن آثار تنبیه اعمال شده و پیش‌گیری از تکرار لغزش، موازین اخلاقی در اعمال این مقررات در خصوص دانشجوی متخلف رعایت گردد.

تبصره ۵- در مواجهه با رفتارهای غیرحرفه‌ای هر یک از کارآموزان بالینی و کارورزان و متناسب با تنبیهات مذکور در ماده ۱۰ این آیین‌نامه، مراعات سلسله‌مراتب تنبیهات توصیه می‌شود. در این خصوص موارد ذکر شده در تبصره ۲ بند الف-۲-۱۰ مدنظر قرار گیرند.

تبصره ۶- لغزش در رفتار حرفه‌ای اغلب در اثر عواملی مانند استرس، اضطراب، افسردگی و خستگی شدید ایجاد می‌شود. این عوامل دشمن رفتار حرفه‌ای هستند و حتی کسی که به‌طور معمول عملکرد خوب دارد، ممکن است در اثر این عوامل خارجی دچار لغزش و اشتباه شود. از این رو ممکن است اولین راه‌حل اصلاحی تلاش در جهت تشخیص هر کدام از شرایط فوق و سپس حذف یا حداقل کاهش آن‌ها باشد. مشاوره با یک روان‌پزشک ممکن است در بازگرداندن یک دانشجو به رفتار حرفه‌ای همیشگی‌اش بسیار مؤثر باشد. از این رو مراجعه به روان‌پزشک در خصوص بعضی از موارد لغزش در تعهد به اصول حرفه‌ای در "چک لیست نحوه رسیدگی به مصادیق عملکرد کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه رفتار حرفه‌ای" توصیه گردیده است. ارجاع دانشجو به روان‌پزشک یا کمیته روان‌پزشکی منتخب دانشکده پزشکی توسط رییس دانشکده صورت می‌گیرد. رییس دانشکده می‌تواند حسب مورد دانشجو را برای دریافت خدمات مشاوره‌ای لازم به مرکز مشاوره دانشجویان دانشگاه نیز معرفی نماید. کارآموز بالینی یا کارورز موظف است ظرف مدت ۲ هفته از تاریخ معرفی نامه، به روان‌پزشک یا کمیته روان‌پزشکی منتخب دانشکده یا مرکز مشاوره مذکور مراجعه نماید. طرف مشاوره باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ مراجعه کارآموز بالینی یا کارورز نظر خود را در مورد وضعیت وی، امکان حضور یا عدم حضور در برنامه آموزشی همراه با

خدمات مشاوره ای مورد نیاز به صورت کتبی و محرمانه به رییس دانشکده پزشکی اعلام نماید. در صورت استنکاف کارآموز بالینی یا کارورز از مراجعه به مراکز مذکور، پرونده وی برای رسیدگی به شورای انضباطی بدوی دانشگاه ارسال خواهد شد.

تبصره ۷- در خصوص اعمال بند ۱ تنبیهات با توجه به مفاد مستندات قانونی ذکرشده در مقدمه دستورالعمل لازم است جهت هریک از رفتارهای غیرحرفه‌ای کارآموز بالینی یا کارورز نمره منفی اختصاص یابد. برای این منظور از "چک لیست نحوه رسیدگی به مصادیق عملکرد کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه رفتار حرفه ای" استفاده می‌شود و لازم است موارد ذکرشده در تبصره ۲ بند الف-۲-۱۰ در این زمینه مدنظر قرار گیرند.

تبصره ۸- در مورد کلیه لغزش‌های ستاره‌دار در "چک لیست نحوه رسیدگی به مصادیق عملکرد کارآموزان بالینی و کارورزان در حیطه رفتار حرفه ای" دستورالعمل، لازم است مراجع ذی صلاح رسیدگی به نحوه پایبندی به اصول حرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان، علاوه بر اختصاص نمره منفی تنبیهات مناسب دیگری را بر اساس موارد مندرج در بند ۳-۱۰ دستورالعمل برای دانشجو در نظر بگیرند. در سایر موارد لغزش‌های حرفه‌ای، در صورت تکرار لغزش علیرغم تذکرات قبلی لازم است علاوه بر اختصاص نمره منفی تنبیهات مناسب دیگر هم در نظر گرفته شوند.

تبصره ۹- در خصوص اعمال بندهای ۲ و ۳ تنبیهات، احضار دانشجو باید توسط مرجع مربوطه به صورت محرمانه صورت گرفته و توجیه شفاهی وی نیز پس از تفهیم لغزش صورت گرفته و با رعایت موازین اخلاق اسلامی انجام و با توهین همراه نباشد. ضمناً مراتب توجیه شفاهی، در سوابق وی در گروه یا پرونده وی در دانشکده (بر حسب مرجع صدور رای و صرفاً جهت آگاهی از سابقه لغزش در صورت تکرار) درج می‌شود.

تبصره ۱۰- در خصوص اعمال بند ۴ تنبیهات، لازم است رییس یا دبیر کمیته در سطح دانشکده، دانشجوی مربوطه را به جلسه کمیته احضار نموده و پس از تفهیم لغزش صورت گرفته، تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار خطا از وی اخذ نماید تا در پرونده دانشجو در دانشکده پزشکی ثبت و نگهداری شود.

تبصره ۱۱- آرای صادره توسط گروه آموزشی مربوطه (بندهای ۱ تا ۳ این ماده) و توسط دانشکده (بندهای ۱ تا ۴) قطعی و لازم‌الاجراست.

تبصره ۱۲- در خصوص بندهای ۱ و ۳ تا ۶ تنبیهات لازم است مرجع صدور رای حداکثر ظرف مدت ۵ روز حکم صادره را به دانشجوی مربوطه کتباً ابلاغ و از وی رسید دریافت نماید. اجرای بندهای ۲ و ۴ نیز باید حداکثر ظرف مدت ۵ روز از صدور رای صورت گیرد.

تبصره ۱۳- رسیدگی و صدور حکم در موارد ارجاع شده به شوراهای انضباطی دانشگاه و شورای مرکزی انضباطی دانشجویان، بر اساس شیوه نامه اجرایی انضباطی دانشجویان مصوب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۸۸/۴/۶ می باشد.

ماده ۱۱- صدور احکام تنبیهات در خصوص موارد رفتارهای غیرحرفه‌ای کارآموزان بالینی و کارورزان تنها از طریق مراجع ذیصلاح رسیدگی به نحوه پایبندی به اصول حرفه‌ای دانشجو مندرج در ماده ۱ این آیین‌نامه صورت می‌گیرد و سایر نهادها یا مسئولان دانشگاه جز در مقام اجرای احکام صادرشده از سوی مراجع مذکور، مجاز به صدور هیچ‌یک از احکام تنبیهی در این خصوص نمی‌باشند. رئیس دانشگاه موظف است این موضوع را به کلیه واحدهای تابعه دانشگاه جهت اطلاع و اقدام ابلاغ نماید. هرگونه اقدام از سوی اشخاص حقیقی یا حقوقی دانشگاه که برخلاف این تبصره باشد خود تخلف اداری محسوب شده و در مراجع ذیصلاح قابل پیگیری است.

ماده ۱۲- پاسخگویی به مراجع ذیصلاح استعلام کننده نظیر مراجع قضائی، گزینش سازمان‌ها و امثال آن در خصوص سوابق انضباطی کارآموزان بالینی و کارورزان و دانش‌آموختگان در دانشگاه توسط شورای انضباطی دانشگاه به‌عنوان تنها مرجع مجاز به پاسخگویی به استعلام‌ها و بر اساس شیوه نامه اجرایی انضباطی دانشجویان انجام می‌گیرد.

